

QUỐC HỘI KHOÁ XIII
ỦY BAN PHÁP LUẬT
Số: 2732 /UBPL13

V/v trả lời kiến nghị cử tri gửi tới
kỳ họp thứ Bảy, QH khóa XIII

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 06 tháng 10 năm 2014

Kính gửi:Đoàn ĐBQH tỉnh Tây Ninh.....

Ngày 09/10

Chuẩn bị... Tại kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XIII đã nhận được kiến nghị của cử tri gửi đến Quốc hội đề nghị một số vấn đề liên quan đến công tác xây dựng pháp luật, giám sát và một số vấn đề khác. Thực hiện nhiệm vụ được giao, Ủy ban pháp luật xin được trả lời các vấn đề do cử tri nêu ra như sau:

1. Về đề nghị Quốc hội nghiên cứu sớm ban hành Luật giám sát của Hội đồng nhân dân. (Kiến nghị của cử tri các tỉnh Thái Bình, thành phố Hà Nội).

Dự án Luật giám sát của Hội đồng nhân dân đã được Quốc hội đưa vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh khóa XIII. Tại kỳ họp thứ 7 vừa qua, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết 70/2014/QH13 về điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh nhiệm kỳ khóa XIII, năm 2014 và Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2015. Theo đó, Quốc hội đã quyết định ghép dự án Luật hoạt động giám sát của Quốc hội (sửa đổi) và dự án Luật hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân thành dự án Luật hoạt động giám của Quốc hội và Hội đồng nhân dân. Dự án Luật này đang được Ủy ban thường vụ Quốc hội chỉ đạo soạn thảo và sẽ trình Quốc hội cho ý kiến vào kỳ họp thứ 9 (tháng 5/2015) và dự kiến thông qua vào kỳ họp thứ 10 (tháng 10/2015).

2. Về kiến nghị sửa đổi Luật công chứng:

- Quy định phí lợi nhuận trong hoạt động Công chứng là không hợp lý, ảnh hưởng đến sự phát triển của nghề công chứng. Đề nghị nghiên cứu tiếp thu sửa đổi Luật công chứng theo hướng Văn phòng công chứng hoạt động theo nguyên tắc tự chủ về tài chính (Kiến nghị của cử tri các thành phố Hà Nội, Hải Phòng);

Luật công chứng đã được Quốc hội khóa XIII thông qua ngày 20 tháng 6 năm 2014 tại kỳ họp thứ bảy và có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 01 năm 2015. Theo tinh thần của Luật, hoạt động công chứng trước hết là loại hình dịch vụ do Nhà nước ủy quyền, nhằm giúp Nhà nước bảo đảm cung cấp dịch vụ công cho xã hội. Tuy nhiên, nếu không quy định phí lợi nhuận trong hoạt động công chứng thì sẽ khó thu hút mọi người đầu tư, thành lập Văn phòng công chứng, ảnh hưởng đến việc thực hiện chủ trương xã hội hóa hoạt động công chứng. Văn phòng công chứng hoạt động tương tự như một doanh nghiệp, không có sự bao

cấp của Nhà nước, nên dù cung cấp dịch vụ công thì hoạt động của tổ chức này cũng không thể không tính đến yếu tố lợi nhuận. Hơn nữa, các Văn phòng công chứng được mở ra đều phải tự đầu tư để bảo đảm cơ sở vật chất, kinh phí hoạt động, do vậy không thể không tính đến yếu tố lợi nhuận trong hoạt động của mình. Do đó, Luật công chứng năm 2014 đã quy định tại khoản 4 Điều 22: Văn phòng công chứng “*“hoạt động theo nguyên tắc tự chủ về tài chính bằng nguồn thu từ phí công chứng, thù lao công chứng và các nguồn thu hợp pháp khác”*

- Quy định rõ việc phân quyền công chứng; loại văn bản nào cần công chứng; cấp nào được công chứng; phạm vi, địa điểm công chứng, phí công chứng...(Kiến nghị của cử tri các thành phố Hà Nội, Hải Phòng).

Về hình thức văn bản được công chứng: Luật công chứng năm 2014 không quy định về các loại văn bản được công chứng thành 1 điều riêng mà lồng ghép trong các quy định về Thủ tục công chứng, hợp đồng, bản dịch tại Chương IV.

Về phạm vi công chứng: Đối với những hợp đồng, giao dịch, bản dịch mà theo quy định của pháp luật yêu cầu phải công chứng thì người yêu cầu công chứng có thể công chứng ở tổ chức hành nghề công chứng theo quy định của pháp luật. Trừ trường hợp quy định tại Điều 42 Luật công chứng năm 2014, “Công chứng viên của tổ chức hành nghề công chứng chỉ được công chứng hợp đồng, giao dịch về bất động sản trong phạm vi tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương nơi tổ chức hành nghề công chứng đặt trụ sở, trừ trường hợp công chứng di chúc, văn bản từ chối nhận di sản là bất động sản và văn bản ủy quyền liên quan đến việc thực hiện các quyền đối với bất động sản.”

Về địa điểm công chứng được quy định tại Điều 44 Luật công chứng năm 2014. Cụ thể là:

“1. Việc công chứng phải được thực hiện tại trụ sở của tổ chức hành nghề công chứng, trừ các trường hợp quy định tại khoản 2 Điều này.

2. Việc công chứng có thể được thực hiện ngoài trụ sở của tổ chức hành nghề công chứng trong trường hợp người yêu cầu công chứng là người già yếu, không thể đi lại được, người đang bị tạm giữ, tạm giam, đang thi hành án phạt tù hoặc có lý do chính đáng khác không thể đến trụ sở của tổ chức hành nghề công chứng.”

Về phí công chứng được quy định từ Điều 66 đến Điều 68 của Luật công chứng năm 2014 trong đó đã quy định cụ thể về phí công chứng, thù lao công chứng và các chi phí khác.

3. *Tại khoản 2, Điều 13 Luật quốc tịch Việt Nam, đề nghị gia hạn thêm thời gian là 5 năm đăng ký quốc tịch Việt Nam. Bởi vì, Luật Quốc tịch Việt Nam đã ban hành có hiệu lực gần 5 năm, nhưng số người Việt Nam định cư ở nước ngoài đăng ký còn rất ít so thực tế, vì vậy đề nghị sửa lại theo hướng: “Người Việt Nam định*

cư ở nước ngoài mà chưa mất quốc tịch Việt Nam theo quy định của pháp luật Việt Nam trước ngày Luật này có hiệu lực thì vẫn còn quốc tịch Việt Nam và trong 5 năm, kể từ ngày Luật này có hiệu lực, phải đăng ký với cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài để giữ quốc tịch Việt Nam". (Kiến nghị cử tri tỉnh An Giang).

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật quốc tịch Việt Nam đã được Quốc hội khóa XIII thông qua ngày 24 tháng 6 năm 2014 tại kỳ họp thứ bảy và có hiệu lực thi hành từ ngày công bố. Theo đó, khoản 2 Điều 13 đã được sửa đổi, bổ sung như sau:

" 1. Người có quốc tịch Việt Nam bao gồm người đang có quốc tịch Việt Nam cho đến ngày Luật này có hiệu lực và người có quốc tịch Việt Nam theo quy định của Luật này.

2. Người Việt Nam định cư ở nước ngoài mà chưa mất quốc tịch Việt Nam theo quy định của pháp luật Việt Nam trước ngày Luật này có hiệu lực thì vẫn còn quốc tịch Việt Nam.

Người Việt Nam định cư ở nước ngoài chưa mất quốc tịch Việt Nam mà không có giấy tờ chứng minh quốc tịch Việt Nam theo quy định tại Điều 11 của Luật này thì đăng ký với cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài để được xác định có quốc tịch Việt Nam và cấp Hộ chiếu Việt Nam."

Quy định như vậy nhằm khẳng định chủ trương nhất quán của Đảng và Nhà nước đối với người Việt Nam ở nước ngoài đã được quy định tại Điều 18 của Hiến pháp và Điều 7 của Luật quốc tịch Việt Nam; xác định đây là một bộ phận không tách rời của cộng đồng dân tộc Việt Nam, luôn khuyến khích và tạo điều kiện để người Việt Nam định cư ở nước ngoài giữ quan hệ gắn bó với gia đình và quê hương, góp phần xây dựng quê hương, đất nước. Để phù hợp với việc không quy định thủ tục đăng ký giữ quốc tịch Việt Nam, Luật đã quy định bãi bỏ khoản 3 Điều 26 của Luật quốc tịch Việt Nam quy định về việc người Việt Nam định cư ở nước ngoài sẽ bị mất quốc tịch Việt Nam nếu không thực hiện việc đăng ký giữ quốc tịch.

4. Đề nghị sớm sửa đổi thẩm quyền ban hành văn bản QPPL của HĐND và UBND vì theo quy định của Luật hiện hành, 3 cấp chính quyền địa phương đều có thẩm quyền ban hành văn bản QPPL, nhưng thực tiễn cho thấy chính quyền địa phương ở cấp huyện và cấp xã có số lượng văn bản QPPL được ban hành là rất ít. (Kiến nghị cử tri tỉnh Bắc Kạn).

Hiện nay nhà nước ta có 2 Luật văn bản quy phạm pháp luật là: Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2008, Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật của HĐND, UBND năm 2004. Trong khi đó, nội dung của hai Luật Ban hành văn bản có một số điểm không đồng nhất gây lúng túng, khó khăn trong quá trình áp dụng. Đặc biệt là việc xác định văn bản quy phạm pháp luật. Vì thế, đề nghị Quốc hội

sớm hợp nhất hai Luật Ban hành văn bản thành một Luật (Kiến nghị cử tri tỉnh Tây Ninh).

Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật (hợp nhất) đã được Quốc hội đưa vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh khóa XIII, dự kiến cho ý kiến tại kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2014) và thông qua tại kỳ họp thứ 9 (tháng 5/2015). Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật (hợp nhất) được xây dựng trên cơ sở sửa đổi, bổ sung và hợp nhất Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2008 và Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân năm 2004. Hiện nay, cơ quan soạn thảo và cơ quan thẩm tra đang tích cực nghiên cứu, chuẩn bị trình Quốc hội xem xét, cho ý kiến tại kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2014).

5. Về đề nghị Quốc hội nghiên cứu ban hành “Luật từ chối” đối với những người đứng đầu các tổ chức, cơ quan, đơn vị khi không hoàn thành nhiệm vụ, gây thiệt hại đến lợi ích của đất nước, của nhân dân. (Kiến nghị cử tri Thành phố Đà Nẵng, tỉnh Quảng Nam).

Luật cán bộ, công chức 2008 đã quy định đối với những cán bộ, công chức lãnh đạo, quản lý có thể từ chức trong trường hợp “không đủ sức khỏe; không đủ năng lực, uy tín; theo yêu cầu nhiệm vụ; vì lý do khác”. Đồng thời, tại Điều 10 của Nghị quyết 35/2012/QH13 đã quy định Người được đưa ra lấy phiếu tín nhiệm có quá nửa tổng số đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân “tín nhiệm thấp” thì có thể xin từ chức.

Như vậy, pháp luật hiện hành đã có những quy định về từ chức đối với những người đứng đầu các tổ chức, cơ quan, đơn vị khi không hoàn thành nhiệm vụ, gây thiệt hại đến lợi ích của đất nước, của nhân dân. Tuy nhiên, Ủy ban pháp luật xin nhận những kiến nghị của cử tri để phục vụ công tác giám sát và tham mưu cho Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội khi sửa đổi, bổ sung Luật cán bộ, công chức, Luật viên chức, Nghị quyết số 35/2012/QH13 của Quốc hội; đối với những người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị không hoàn thành nhiệm vụ, gây thiệt hại đến lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của công dân cho phù hợp với yêu cầu đổi mới, nhằm đảm bảo yêu cầu của quản lý nhà nước.

6. Cử tri đề nghị Quốc hội quan tâm sớm ban hành Luật về giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam để Mặt trận Tổ quốc có cơ sở triển khai thực hiện chức năng này theo quy định tại Điều 9, Hiến pháp 2013.

Đề nghị có cơ chế nâng cao vai trò giám sát của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể đối với hoạt động của chính quyền và các cơ quan hành chính (Kiến nghị cử tri các thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng).

Dự án Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (sửa đổi) đã được Quốc hội đưa vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2014, theo đó, Quốc hội sẽ cho ý kiến dự án này vào kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2014) và dự kiến thông qua vào kỳ họp thứ 9

(tháng 5/2015). Trong dự thảo Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (sửa đổi) đã có quy định về nội dung giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

7. Kiến nghị Quốc hội sớm ban hành Luật biếu tình, Luật lập hội (Kiến nghị cử tri các tỉnh Tây Ninh, Phú Yên).

Dự án Luật biếu tình, Luật về hội đã được đưa vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh khóa XIII. Theo đó, Luật biếu tình được cho ý kiến tại kỳ họp thứ 9 (tháng 5/2014) và dự kiến thông qua tại kỳ họp thứ 10 (tháng 10/2015); Luật về hội dự kiến cho ý kiến tại kỳ họp thứ 10 (tháng 10/2015). Hiện nay các dự án Luật này đang được các cơ quan soạn thảo nghiên cứu, soạn thảo để trình các cơ quan có thẩm quyền.

8. Đề nghị sửa đổi, bổ sung Điều 114 Luật Nhà ở về điều kiện thế chấp nhà ở. Quy định này mâu thuẫn với quy định tại khoản 7 Điều 113 Luật Đất đai. Cụ thể tại Điều 114 Luật nhà ở quy định, chủ sở hữu nhà ở chỉ được thế chấp nhà ở tại một tổ chức tín dụng. Trong khi đó, theo quy định tại khoản 7 Điều 113 Luật Đất đai năm 2003(cũ) thì cho phép hộ gia đình, cá nhân sử dụng đất không phải là đất thuê được: “7. Thế chấp, bảo lãnh bằng quyền sử dụng đất tại tổ chức tín dụng được phép hoạt động tại Việt Nam, tại tổ chức kinh tế hoặc cá nhân để vay vốn sản xuất, kinh doanh”. Trên thực tế, quyền sở hữu nhà ở thường gắn với quyền sử dụng đất nhưng điều kiện thế chấp nhà ở và thế chấp quyền sử dụng đất của hộ gia đình, cá nhân ở Luật Nhà ở và Luật Đất đai không đồng nhất đã gây bất lợi cho người dân khi có yêu cầu công chứng hợp đồng thế chấp nhà đất. Từ những vướng mắc trên xin kiến nghị Quốc hội sửa đổi Điều 114 Luật Nhà ở theo hướng cho phép chủ sở hữu nhà ở được thế chấp nhà ở tại các tổ chức tín dụng và tại các tổ chức kinh tế, cá nhân giống như Luật Đất đai (Kiến nghị cử tri tỉnh Tây Ninh).

Dự án Luật nhà ở (sửa đổi) đã được Quốc hội cho ý kiến tại kỳ họp thứ 7 (tháng 5/2014) và dự kiến trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2014). Hiện nay, Ban soạn thảo, cơ quan thẩm tra và cơ quan liên quan đang tích cực nghiên cứu, chỉnh lý, tiếp thu hoàn thiện dự án. Kiến nghị của cử tri, Ủy ban pháp luật xin được tiếp nhận và báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội để chỉ đạo cơ quan hữu quan xem xét khi chỉnh lý, hoàn thiện dự thảo Luật nhà ở (sửa đổi).

9. Về kiến nghị Quốc hội sớm sửa đổi Luật xử lý vi phạm hành chính theo hướng bổ sung quy định xử phạt đối với các hành vi kéo dài thời gian thực hiện công trình, dự án (gây lãng phí tài nguyên đất đai, kinh phí và làm ảnh hưởng sinh hoạt người dân nơi thực hiện công trình, dự án) (Kiến nghị cử tri tỉnh Kiên Giang).

Luật xử lý vi phạm hành chính đã được Quốc hội khóa XIII thông qua tại kỳ họp thứ 3, ngày 20 tháng 6 năm 2012 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 7 năm 2013 (trừ các quy định liên quan đến việc áp dụng các biện pháp xử lý hành chính do Tòa án nhân dân xem xét, quyết định thì có hiệu lực kể từ ngày 01 tháng

01 năm 2014). Luật xử lý vi phạm hành chính không quy định mức phạt cụ thể đối với từng hành vi vi phạm pháp luật về đất đai mà chỉ quy định mức phạt tiền tối đa trong các lĩnh vực đời sống kinh tế - xã hội trong đó có lĩnh vực đất đai. Trên cơ sở quy định của Luật xử lý vi phạm hành chính, Chính phủ quy định chi tiết hành vi vi phạm và mức xử phạt cụ thể. Ủy ban pháp luật xin được chuyển kiến nghị này tới Bộ Tư pháp là cơ quan giúp Chính phủ theo dõi lĩnh vực này để nghiên cứu xử lý, tham mưu cho Chính phủ xử lý vấn đề này.

10. Trong công tác xây dựng pháp luật cần đảm bảo nguyên tắc dễ hiểu, dễ thực hiện, tránh tình trạng chính sách ban hành nhưng chưa có nguồn lực thực hiện gây bức xúc trong nhân dân (như Luật người cao tuổi, Luật người khuyết tật, Quyết định 472/QĐ-CTN ngày 25/02/2014 về truy tặng danh hiệu mẹ Việt Nam anh hùng...); đảm bảo tính lâu dài nhằm tăng hiệu quả pháp lý của văn bản luật, hạn chế tình trạng sửa đổi luật vừa triển khai thực hiện.

Hiện nay tình trạng nợ đọng văn bản còn khá nhiều, nhiều quy định không thể triển khai thực hiện được do không có văn bản hướng dẫn gây khó khăn cho các địa phương. Nhiều bộ luật có ảnh hưởng đến đời sống - xã hội như Luật đất đai (sửa đổi) có hiệu lực từ 1/7/2014 nhưng đến nay chưa có nghị định, thông tư hướng dẫn thi hành. Đề nghị các cơ quan của Quốc hội cần tiếp tục nghiên cứu đổi mới công tác xây dựng pháp luật; tăng cường phối hợp chặt chẽ với Chính phủ, các cơ quan liên quan trong việc chuẩn bị hồ sơ trình dự án Luật theo đúng quy định của pháp luật; tăng cường công tác giám sát việc ban hành văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn các luật đã được thông qua tại các kỳ họp và công khai hóa những cơ quan chậm trễ ban hành văn bản quy định chi tiết; đồng thời quy định trách nhiệm của người đứng đầu các cơ quan Nhà nước trong việc thực thi Luật, cũng như trách nhiệm cá nhân khi ban hành các văn bản dưới Luật..(Kiến nghị cử tri các tỉnh Lâm Đồng, An Giang, Bắc Kạn, Bến Tre, Bình Dương, Khánh Hòa, Bà Rịa Vũng Tàu, Hải Dương, Phú Yên, Hưng Yên, Trà Vinh, Bình Thuận, Long An, Thái Bình, Tây Ninh, Thành phố Hồ Chí Minh).

Các đạo luật ban hành tính khả thi chưa cao, còn nhiều đạo luật chưa đi vào cuộc sống, khi vận dụng khó khăn còn phải tra cứu, tìm nhiều văn bản có liên quan. Ngay trong một văn bản luật có khi có cả luật gốc (luật hiện hành), luật sửa đổi, luật sửa đổi bổ sung một số điều gây nhiều khó khăn cho những người áp dụng luật. Đề nghị Quốc hội hạn chế việc ban hành sửa đổi, bổ sung một số điều, khi cần phải sửa đổi thì ban hành luật (sửa đổi) và gộp thành luật hiện hành lấy năm sửa luật là năm ban hành luật để người dân dễ tra cứu, sử dụng (Kiến nghị cử tri tỉnh Thái Bình).

Trong thời gian qua, công tác xây dựng pháp luật đã có những chuyển biến tích cực, về cơ bản đáp ứng được yêu cầu quản lý nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh và hội nhập kinh tế quốc tế. Tuy nhiên, bên cạnh

đó, công tác này còn những hạn chế như luật đã ban hành nhưng phải chờ văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành, chính sách đã ban hành nhưng không có nguồn lực thực thi dẫn đến chính sách bị “treo”, nhiều văn bản vừa mới ban hành nhưng đã phải thay thế, sửa đổi. Chính vì vậy, công tác xây dựng pháp luật ngày càng được Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội, Chính phủ và các cơ quan hữu quan quan tâm, chú trọng và được coi là nhiệm vụ chính trị trọng tâm trong hoạt động của mình.

Tại kỳ họp thứ 6 Quốc hội khóa XIII, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết số 67/2013/QH13 về việc tăng cường công tác triển khai thi hành luật, pháp lệnh, nghị quyết của Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội và ban hành văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành. Trong đó, yêu cầu Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao và các cơ quan, tổ chức hữu quan làm rõ trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu để xảy ra tình trạng chậm trễ trong việc ban hành văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành thi hành luật, pháp lệnh; đồng thời yêu cầu thực hiện nghiêm các quy định của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật và các Nghị quyết của Quốc hội về thẩm quyền, trình tự, thủ tục, thời hạn ban hành văn bản quy phạm pháp luật; bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp và tính thống nhất, tính khả thi của luật, pháp lệnh, nghị quyết; bảo đảm văn bản quy định chi tiết được ban hành để có hiệu lực cùng thời điểm có hiệu lực của luật, pháp lệnh, nghị quyết, nhằm tạo sự chuyển biến rõ rệt trong công tác ban hành văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành luật, pháp lệnh, khắc phục tình trạng luật có hiệu lực thi hành nhưng phải chờ văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành.

Hiện nay, dự án Dự án Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật (hợp nhất) được dự kiến trình Quốc hội cho ý kiến tại kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2014) và trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 9 (tháng 5/2015). Ủy ban pháp luật xin ghi nhận kiến nghị của cử tri và báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội chỉ đạo Ban soạn thảo và các cơ quan hữu quan nghiên cứu, xem xét để có hướng quy định trong Luật này nhằm khắc phục các hạn chế nêu trên trong công tác xây dựng pháp luật.

11. Về đề nghị Quốc hội tiếp tục tăng cường công tác xây dựng pháp luật nhất là các văn bản quy phạm pháp luật về kinh tế, đẩy nhanh tiến độ xây dựng các văn bản luật nhằm hoàn thiện thể chế kinh tế, tạo cơ sở cho việc xây dựng và tổ chức thực hiện các quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội dài hạn và các nhiệm vụ quản lý, phát triển kinh tế - xã hội thường xuyên của các địa phương (như Luật Quy hoạch, Luật Ngân sách Nhà nước (sửa đổi); bảo đảm điều chỉnh mọi vấn đề xã hội, phòng chống tham nhũng, tránh tạo kẽ hở để người phạm tội lợi dụng lách luật để chạy tội (Kiến nghị cử tri các tỉnh An Giang, Phú Thọ, Bắc Kạn, Bến

Tre, Bình Dương, Khánh Hòa, Hải Dương, Phú Yên, Hưng Yên, Trà Vinh, Đăk Lăk, Thành phố Cần Thơ, Hồ Chí Minh).

Bên cạnh đó, cử tri cho rằng, kỳ họp này Quốc hội xem xét sửa đổi quá nhiều dự án luật. Nhiều ý kiến đề nghị Quốc hội cần nâng cao chất lượng xây dựng luật để tuổi thọ của luật được lâu dài, khỏi phải sửa đổi nhiều lần tốn kém kinh phí của nhà nước và người dân cũng không năm hết được sự thay đổi, rất khó thực hiện. (Kiến nghị cử tri tỉnh Quảng Tri).

Tại kỳ họp thứ 7 (tháng 5/2014), Quốc hội đã thông qua Nghị quyết 70/2014/QH13 về điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2014, nhiệm kỳ khóa XIII và Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2015. Những dự án được đưa vào Chương trình là những dự án được ưu tiên cho việc triển khai thi hành Hiến pháp, trong đó tiếp tục健全 trương sửa đổi, bổ sung, ban hành mới các dự án về tổ chức bộ máy nhà nước, các dự án quy định về kinh tế, quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân. Đồng thời, chỉ đưa vào Chương trình những dự án có thuyết minh rõ ràng về sự cần thiết ban hành, phạm vi điều chỉnh và đã được chuẩn bị tốt; kiên quyết không đưa vào Chương trình những dự án chưa đáp ứng đủ các điều kiện theo quy định của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

Về việc nâng cao chất lượng của các văn bản Luật, Ủy ban pháp luật xin được ghi nhận và báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội để chỉ đạo các cơ quan soạn thảo, thẩm tra tăng cường trách nhiệm; đồng thời, nghiên cứu sửa đổi quy trình ban hành Luật khi xây dựng dự án Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật (hợp nhất) nhằm bảo đảm chất lượng của Luật.

12. Về đề nghị cử tri cho rằng những năm gần đây, công tác xây dựng pháp luật của Quốc hội có nhiều đổi mới, các luật được xây dựng và sửa đổi, bổ sung kịp thời, đáp ứng được yêu cầu quản lý xã hội trong tình hình mới. Đề nghị Quốc hội có cơ quan chuyên trách xây dựng pháp luật (Ủy ban soạn thảo luật) để đảm bảo chất lượng các luật, tránh tình trạng vì lợi ích nhóm hoặc luật chỉ tạo sự thuận lợi cho các cơ quan quản lý Nhà nước mà gây khó khăn cho người dân. (Kiến nghị cử tri các tỉnh Khánh Hòa, Hải Dương, Ninh Thuận).

Để tránh hiện tượng cục bộ, lợi ích nhóm trong hoạt động xây dựng luật, Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật và các văn bản có liên quan đã có những quy định về việc thành lập Ban soạn thảo liên ngành, tổ chức lấy ý kiến các cơ quan, tổ chức hữu quan và những đối tượng chịu sự tác động của văn bản, hoạt động thẩm định, thẩm tra, chỉnh lý và xem xét, thông qua dự án luật. Đồng thời, theo quy định hiện nay thì sau khi dự án luật được trình ra Quốc hội thì các cơ quan của Quốc hội được giao nhiệm vụ chủ trì phối hợp với cơ quan trình dự án và các cơ quan hữu quan tiếp thu, chỉnh lý hoàn thiện dự án luật trình Quốc hội thông

qua. Các quy định này của pháp luật nhằm khắc phục những băn khoăn về sự không khách quan, tính cục bộ, lợi ích nhóm trong công tác xây dựng pháp luật.

Về cơ quan chuyên trách xây dựng pháp luật, Ủy ban pháp luật xin ghi nhận kiến nghị của cử tri và báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội chỉ đạo các cơ quan hữu quan nghiên cứu.

13. Về đề nghị Quốc hội tăng cường công tác giám sát, nghiên cứu đổi mới cơ chế giám sát nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật, phát huy hơn nữa vai trò của đại biểu Quốc hội trong hoạt động giám sát việc thi hành Luật; đồng thời nâng cao hiệu quả giám sát, phát hiện kịp thời các vấn đề bức xúc nổi lên trong đời sống xã hội (Kiến nghị cử tri tỉnh Sóc Trăng).

Thời gian qua, một số bộ, ngành Trung ương ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, văn bản hướng dẫn luật còn nhiều bất cập không thực tế, gây phản cảm, khi dư luận phản ứng thì rút lại, như quy định ưu tiên cho điểm xét tuyển đại học đối với Bà mẹ Việt Nam anh hùng... Như vậy làm giảm lòng tin đối với pháp luật. Đề nghị Quốc hội tăng cường giám sát, thẩm định chặt chẽ các VBQPPL của Chính phủ, các bộ, ngành khi ban hành... (Kiến nghị cử tri tỉnh An Giang).

Việc xây dựng và giám sát việc ban hành và giám sát việc thi hành văn bản quy phạm pháp luật của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng, thủ trưởng cơ quan ngang bộ đã được quy định cụ thể tại Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2008 và Luật hoạt động giám sát của Quốc hội. Ủy ban pháp luật xin được tiếp thu ý kiến của cử tri để báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội tăng cường giám sát và chỉ đạo các cơ quan của Quốc hội tăng cường giám sát việc ban hành văn bản quy phạm pháp luật của Chính phủ và các bộ ngành; đồng thời kiến nghị Ủy ban thường vụ Quốc hội yêu cầu Chính phủ tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá trách nhiệm của các bộ ngành trong công tác ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

14. Đề nghị chú trọng giám sát việc thực hiện Luật phổ biến giáo dục pháp luật (Kiến nghị cử tri tỉnh Bình Định).

Luật phổ biến, giáo dục pháp luật được Quốc hội khóa XIII, kỳ họp thứ 3 thông qua ngày 20/6/2012 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2013. Luật phổ biến, giáo dục pháp luật đã quy định về trách nhiệm của các cơ quan nhà nước, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận, các đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân trong giám sát việc thực hiện Luật phổ biến, giáo dục pháp luật. Ủy ban pháp luật xin ghi nhận kiến nghị của cử tri và báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội chỉ đạo cơ quan, tổ chức, cá nhân có trách nhiệm tăng cường giám sát đối với việc thực hiện Luật này.

15. Đề nghị Quốc hội nên hạn chế việc chia tách các tỉnh, thành phố... phát sinh thêm các đơn vị hành chính - phát sinh bộ máy cán bộ công chức, trong khi chủ trương của Đảng và Nhà nước là tinh gọn bộ máy hành chính (Kiến nghị cử tri tỉnh Tây Ninh).

Việc điều chỉnh địa giới các đơn vị hành chính là một việc rất quan trọng, không đơn thuần chỉ là xê dịch về mặt số liệu mà dựa trên căn cứ pháp lý, thực trạng phát triển kinh tế - xã hội và lý do xin điều chỉnh địa giới hành chính (về các mặt chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội và an ninh, quốc phòng) phải đi kèm với các kiến nghị, giải pháp. Ủy ban pháp luật xin ghi nhận kiến nghị của cử tri và báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội xem xét, chỉ đạo các cơ quan hữu quan xây dựng đề án chia tách đơn vị hành chính; cũng như việc thẩm tra, xem xét quyết định việc chia tách đơn vị hành chính để bảo đảm hiệu quả, tinh giản bộ máy nhà nước, tránh quan liêu lãng phí.

16. Đề nghị thành lập Ban phòng chống tham nhũng trực thuộc Quốc hội, các thành viên hoạt động chuyên trách, độc lập để làm việc công minh khách quan (Kiến nghị cử tri tỉnh Hải Dương).

Luật phòng, chống tham nhũng năm 2005 đã quy định Ban chỉ đạo trung ương về phòng, chống tham nhũng do Thủ tướng Chính phủ đứng đầu. Tuy nhiên, để tăng cường hơn nữa hiệu quả của công tác này, ngày 01/2/2013, Bộ Chính trị đã ra Quyết định số 162-QĐ/TW về việc thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng và Quyết định số 163-QĐ/TW ngày 01/2/2013 về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, chế độ làm việc, quan hệ công tác của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng. Theo đó, Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng trực thuộc Bộ Chính trị do Tổng Bí thư làm trưởng ban, chịu trách nhiệm trước Bộ Chính trị, Ban Bí thư trong việc chỉ đạo, phối hợp, kiểm tra, đôn đốc công tác phòng, chống tham nhũng trong phạm vi cả nước. Tuy nhiên, Ủy ban pháp luật ghi nhận ý kiến của cử tri và báo cáo cơ quan có thẩm quyền nghiên cứu, xem xét vấn đề này.

17. Cử tri đề nghị Quốc hội tăng cường giám sát công tác quản lý và sử dụng cán bộ, công chức, đồng thời làm rõ ý kiến cho rằng 30% cán bộ, công chức không làm việc (Kiến nghị cử tri Thành phố Hà Nội).

Cử tri đề nghị thực hiện việc giám sát đối với quy trình bổ nhiệm cán bộ của ông Trần Văn Truyền – nguyên Tổng Thanh tra Chính phủ trước khi nghỉ hưu và tài sản của ông cùng một số cán bộ khác mà báo chí đã nêu, đồng thời sớm công khai kết quả giám sát cho người dân biết (Kiến nghị cử tri thành phố Hà Nội).

Liên quan đến vấn đề bổ nhiệm cán bộ ở Thanh tra Chính phủ, cùng với kiến nghị của cử tri, nhiều đại biểu Quốc hội đã chất vấn Tổng Thanh tra Chính phủ. Ủy

ban pháp luật xin được ghi nhận ý kiến này để báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội xem xét.

Trong thời gian qua các cơ quan có trách nhiệm đã tăng cường giám sát đối với quản lý và sử dụng cán bộ, công chức. Tại kỳ họp thứ 6 (tháng 10/2013), Ủy ban thường vụ Quốc hội đã có Báo cáo kết quả giám sát việc *thực hiện chính sách, pháp luật trong công tác tuyển dụng, đào tạo, bổ nhiệm đối với đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức* trình Quốc hội. Báo cáo giám sát đã chỉ ra việc bố trí, sử dụng cán bộ có lúc, có nơi thiếu hợp lý, sai quy trình, thủ tục. Việc đánh giá cán bộ vẫn còn tình trạng chủ quan, cảm tính, nể nang, thiếu tính toàn diện, thiếu những tiêu chí cụ thể, chưa phản ánh đúng thực chất để làm cơ sở cho công tác bổ nhiệm; Tại Báo cáo này đã nêu rõ "nếu căn cứ vào báo cáo thì tỷ lệ cán bộ, công chức không hoàn thành nhiệm vụ rất ít, trong khi dư luận đánh giá tỷ lệ này là cao. Trên thực tế, với cơ chế đánh giá cán bộ, công chức như hiện nay, rất khó xác định đúng và chính xác cán bộ, công chức hoàn thành hay không hoàn thành nhiệm vụ". Việc tuyển dụng viên chức hiện nay vẫn chú trọng đến bằng cấp và kiến thức về quản lý nhà nước nói chung, các nội dung thi tuyển chưa thật sự phù hợp, chưa thực sự quan tâm đến năng lực và kỹ năng công tác của người được tuyển dụng; chất lượng đào tạo ở một số trường chưa cao, chưa gắn lý luận và thực hành nên dẫn đến chất lượng công tác chuyên môn của một số viên chức sau khi được tuyển dụng còn hạn chế. Do đó, trong thời gian tới tiếp tục tăng cường trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị trong công tác quản lý cán bộ, công chức, viên chức nói chung và công tác kiểm tra, thanh tra phát hiện, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật về cán bộ, công chức, viên chức nói riêng; có các biện pháp kịp thời nâng cao chất lượng công tác tuyển dụng, đào tạo và bổ nhiệm để đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức thực hiện tốt nhiệm vụ, quyền hạn, đáp ứng yêu cầu công việc được giao, bảo đảm hiệu lực, hiệu quả của công tác quản lý nhà nước.

18. Về đề nghị Quốc hội sớm có Nghị quyết cho phép thành phố Hồ Chí Minh được thí điểm thực hiện Đề án “chính quyền đô thị” nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển của thành phố (Kiến nghị cử tri T.p Hồ Chí Minh).

Theo Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh, dự án Luật tổ chức chính quyền địa phương sẽ được trình Quốc hội cho ý kiến vào kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2014) và dự kiến thông qua vào kỳ họp thứ 9 (tháng 5/2015). Kiến nghị của cử tri về vấn đề cho phép thành phố Hồ Chí Minh được thí điểm thực hiện Đề án chính quyền đô thị Ủy ban pháp luật xin tiếp nhận và báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội chỉ đạo cơ quan hữu quan nghiên cứu, tiếp thu.

19. Cử tri tỉnh Cà Mau kiến nghị một số vấn đề của Luật tổ chức Quốc hội (sửa đổi), cụ thể như sau:

+ Điều 31, Luật Tổ chức Quốc hội, đề nghị thay chữ số 15 sau cụm từ “được thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng chậm nhất là” bằng chữ số 20, cho phù hợp với thời gian tổ chức TXCT của đại biểu Quốc hội trước và sau mỗi

kỳ họp Quốc hội, được quy định tại Nghị quyết 525/2012/NQLT/UBTVQH13-ĐCTUBTWMQVN ngày 27/9/2012.

+ Tại khoản 3, Điều 115, Luật Tổ chức Quốc hội, đề nghị sửa đổi, bổ sung cụ thể như sau: “Mỗi năm ít nhất một lần kết hợp với việc TXCT đại biểu Quốc hội báo cáo với cử tri ở đơn vị bầu ra mình về việc thực hiện nhiệm vụ đại biểu và chương trình hành động của mình đã hứa với cử tri”.

+ Đề nghị giảm số lượng đại biểu Quốc hội khóa XIV xuống còn khoảng 300 đại biểu, hạ số lượng, tăng chất lượng và tăng đại biểu chuyên trách lên khoảng 40 đến 50% để chuyên nghiệp hóa đại biểu Quốc hội. Đồng thời, đề nghị Quốc hội cơ cấu thành viên các Ủy ban của Quốc hội là lãnh đạo và là đại biểu HĐND các tỉnh có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ đảm bảo hoàn thành tốt nhiệm vụ, không nhất thiết phải là đại biểu Quốc hội. Riêng Chủ nhiệm, Phó chủ nhiệm và Ủy viên chuyên trách của các Ủy ban phải là đại biểu Quốc hội, vì những người làm việc tại địa phương sát dân, gần dân nắm bắt được tâm tư, nguyện vọng của nhân dân và những vấn đề phát sinh tại địa phương, giúp cho các cuộc khảo sát, giám sát của các Ủy ban đạt chất lượng cao hơn.

+ Đề nghị bổ sung cụm từ “Văn phòng Đoàn DBQH và HĐND tỉnh” vào sau các cụm từ Văn phòng Quốc hội trong Luật Tổ chức Quốc hội sửa đổi lần này. Vì trong thời gian qua Văn phòng Đoàn DBQH và HĐND tỉnh không có cơ quan cấp trên trực tiếp. Đồng thời việc sửa đổi Luật Tổ chức Quốc hội lần này phải quy định được tính thống nhất nguồn kinh phí hoạt động của Đoàn DBQH và HĐND tỉnh, vì trong thời gian qua một Văn phòng mà có 2 nguồn kinh phí khác nhau và mức chi cho cùng một công việc cũng khác nhau.

Luật tổ chức Quốc hội (sửa đổi) đã được trình Quốc hội tại kỳ họp thứ 7 (tháng 5/2014) và sẽ trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2014). Ủy ban pháp luật xin nhận những ý kiến cử tri và báo cáo Ủy ban thường vụ Quốc hội chỉ đạo cơ quan hữu quan nghiên cứu, xem xét trong quá trình chỉnh lý hoàn thiện dự án luật.

Nơi nhận:

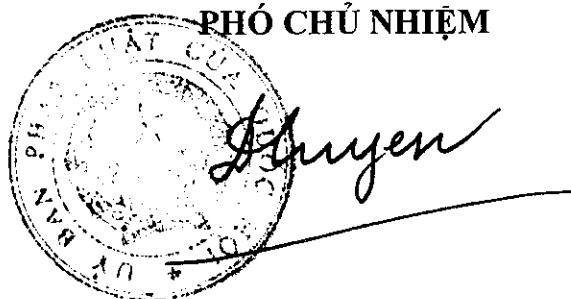
- Đoàn DBQH nơi cử tri có kiến nghị;
- Ban dân nguyện của UBTQH
- Lưu HC, PL.

Epas: 70042

TM. ỦY BAN PHÁP LUẬT

KT. CHỦ NHIỆM

PHÓ CHỦ NHIỆM

Đặng Đình Luyện